БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

37-хи жэлэй гарана

Буряад үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 183 (9322)
АВГУСТЫН
3
СРЕДА
1960 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ абаһан социалистическэ уялганууда бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэе. 1960 оной август һарада шиидхэгдэхэ дайшалхы зорилгонууд (1-дэхи нюур).

ШЭМЭ ШҮҮҺЭТЭЙ НОГООГООР СИЛОС ДАРАХАДА УРМАТАЙ. **Т. Гармаев.**—Отарынгаа хонидые тэжээлээр хангана (1-дэхи нюур).

О. Раднаев.—3 үдэртэ—200 тонно (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ. Мүрысөөе тодорхойгоор хүтэлбэрилхэдэ үрэ ехэтэй (2-дохи нюур).

Нүхэд малшад, гахайшад! Августда бэлшээгдэжэ, шахагдажа байһан үхэрэй шэгнүүрые сүүдхэдэ 800 грамм, тугал, буруунуудай—900 грамм, шахамал гахайнуудай—600 грамм нэмээхые оролдое. Ч-Ц. Санжиев.—Сүүдхэдээ—900 грамм (2-дохи нюур).

Ж. Бадмаев.—Мал үсхэхэ хүдэлмэри һаатүүлагдана (3-дахи нюур).

А. Данилов.—Лагериин туг далбана (3-дахи нюур).

М. Мангадаев.—Һургуулинуудай мүрысөөн (3-дахи нюур).

Д. Болхоев.—Шэнэ, хуушан түүхэһээ (4-дэхи нюур).

ХИЛЫН СААНАҺАА (4-дэхи нюур).

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ абаһан социалистическэ уялганууда бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэе

1960 оной август һарада шиидхэгдэхэ дайшалхы зорилгонууд

1. Гүрэндэ **44** мянган центнер мяха, **115** мянган центнер һү, **2** миллион **500** мянган үндэгэ тушааха, худалдаха.

2. Бэлшээн, шахан таргалуулагдажа байһан малай шэгнүүрые үдхэдэ: эбэртэ бодо малай—**800** грамм, тугал, буруунуудай —**900** грамм, шахагдажа байһан гахайн—**00** грамм нэмээхэ.

3. Үнеэн бүриһөө колхозуудта **220** килограмм, совхозуудта **250** килограмм һү һааха.

4. **200** мянган тонно үбһэ һүрилжэ, **800** мянган тонно силос араха.

5. Таряа хуряалгын бүхы техникые бэлэн болгохо, ургаса хуряалгаа, гүрэндэ таряа худалдалгаяа эмхийгээр эхилхэ. Хүсэд хүрэхөөр таряай тоогуудые, хартаабха болон овощь хадагалха байрануудые бэлэн болгохо.

6. Гүрэндэ нооһо худалдаха жэлэйнгээ социалистическэ уялгые дүүрхэ.

7. Үнеэдые, эмэ хашарагуудые, хонидые искусственна аргаар үрэүүлхэ хүдэлмэриие улам һайжаруулха, эхэ малай һубайрха ябадалые сэслэн усадхаха.

Малай тоо толгой олошоруулха уялгаяа бэелүүлхэ.

Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэрые һаиндэрлэлгэ

СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэрые манай ороной ажалшад июлиин 31-дэ баяр баясхалантайяар тэмдэглээ.

Москва мүрэнэй гранит шулуунаар хашаалагдаһан эрье дээрэ Горькиин нэрэмжэтэ Культурын, амаршалтын центральна парк соо 100 мянга гаран москвагайхид сугларааа.

...Трибунын урдуур Москва-мүрэнэй үйые хаха зуран катернууд, моторно суднануд шурьялдан гараа. КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гишүүдэй портредуудтэй тугууд, СССР-эй, союзна республикануудай үндэсэй тугууд, Далайн-Сэрэгэй Флодой туг, СССР-эй ДОСААФ-эй туг эдэ суднануд дээрэ үргөөтэй хамилзажа ябаа.

Зургаан һэльбэтэй онгосонуудта үүһан советскэ сэрэгэй морягуулые харагшад хани халуунаар ашаршалаа. Үһан доогуур тамарагшадые, мүн үһанда гоё һайханаар тамарагшадые москвагайхид еэхэр ёзонирхон хараа. Үдэшэнь ниислэлэй парк болон садуудта СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Флодой һайндэртэ зорюулагдаһан сэнгэлгэнүүд болоо.

Энэ үдэр Ленинградта Нева мүрэнэй сэнхир сэгээн үһан дээрэ далайн-сэрэгэй парад, үһанай спортын ехэ һайндэр болоо. Үдын хойно Ленинэй нэрэмжэтэ городой гоё һайхан садууд, паркнууд соо арад зон сэнгээ.

Таллинска бухтада Улаан тугта Балтиин флодой далайн-сэрэгэй корабльнуудай парад боложо, Эстониин ниислэлдэ заншалта һайндэр эхилээ. Хэдэн мянган ажалшад сэрэгэй корабльнууд дээрэ гаража харааа.

Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэртэ зорюулагдаһан баярай ёололнууд Севастопольдо, Ригэдэ, Владивостогто, Бакуда, бусад городуудта мүн лэ болоһон байна.

Июлиин 31-дэ манай Эхэ ороной ниислэл Москвада, союзна республикануудай ниислэлнүүдтэ, баатар-городуудта һайндэртэ зорюулагдаһан артиллерийскэ салют үгтөө. (ТАСС).

Новосибирскын оперо, баледэй театрын гастроль Москвада эхилээ

Новосибирскиин оперо, баледэй театрын 30 хүнһөө бүридэһэн коллектив июлиин 30-да Москвада гастроль хэжэ эхилээ. Түрүүшын гастрольһоо хойшо үнгэрһэн таба жэлэй турша соо театр 21 зүжэг шэнээр табиһан байна. Тэдэнэй 11-ниинь советскэ композиторнуудай зохёолнууд юм. (ТАСС).

Сталинградай область 50 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаа

СТАЛИНГРАД, июлиин 30. (ТАСС). Область дотор таряа хуряалга улам түргэнөөр ябажа байна. Техникые шадамар зүбөөр ашаглалга энээндэ туһална. Олонхи ороһото ургамалнууд амяарлан хуряагдана. Энэ хадаа багсаан тооложо үзэхэдэ 30 миллион пүүд таряа гэлтэ хоролтоһоо алмаха байна.

Сталинградайхид 50 миллион үлүүтэй пүүд таряа Эхэ орондоо худалдаа. Иловатска, Котельниковскэ, Урюкинскэ, Михайловска болон бусад районууд таряа худалдаха түсэбөө дүүргээ. Августын 10 хүрэтэр 100 миллион пүүдһээ бага бэшэ таряа гүрэндэ тушаахын түлөө мүрысөөн хүдөөгэй ажалшадай дунда мүнөө улам үргэнөөр дэлгэржэ байнхай.

Кубаниин таряашадай амжалта

Гүрэндэ таряа худалдаха (кукуруза, барайгаргүйгөөр) түсэбөө хизаарай колхоз, совхозууд болзорһоонь урид, июлиин 30-да дүүргээ гэжэ Кубаниин хүдөө ажахынхид Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ, түрэл Советскэ правительствода, нүхэр Н. С. Хрущевто өөртэнь элидхэһэн байна.

63 миллион пүүд Кубаниин эрхим һайн шэниисэ, бусад ороһо таряан гүрэндэ тушаагдаа. Таряа худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэхэ. Хизаар бүхы дээрээ кукуруза болон барайгартай хамта 100 миллион пүүд таряа гүрэндэ худалдаха байна.

(ТАСС).

Зохёолой асуудалнуудые журналистнууд зүбшэн хэлсэнэ

Залуу очеркистнуудай бүхэсоюзна семинар хоёр долоон хоногой турша соо үргэлжэлөөд, июлиин 30-да хаагдаа.

«Газетнэ очеркын пропагандистска хүсэн» гэһэн элидхэл очеркист Л. Иванова хэһэн байна.

Республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай газетэнүүдэй залуу авторнууд түбэй хэблэлэй очеркнуудые шадамараар бэшэгшэдтэй уулзаа. Тэдэнэр секцинүүд боложо хубааraад, залуу журналистнуудай бэшэһэн зүйлнүүдые хэдэн үдэрэй турша соо зүбшэн хэлсээ.

Эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхыень, шадабаряа нарижуулхыень нютагуудтахи зохёохы секцинүүдэй хүдэлмэри эдэбхитэй болгохыень залуу очеркистнуудые СССР-эй Журналистнуудай союзай правлениин зохёохы комиссиин түрүүлэгшэ М. Овсянникова семинарые хаахадаа уряалһан байна.

***

«Районой газетэ ямар байха ёһотойб» гэһэн темээр Москвада кустовой семинар болоо. 12 областьһоо, хоёр автономно республикаһаа — Татарһаа болон Мордовиһоо районой газетэнүүдэй редакторнууд семинарта хабаадалсаа. Долоон жэлэй даалгабаринуудые, промышленностиин, хүдөө ажахын талаар долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ абтаһан уялганууде болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэлгэдэ районой газетэнүүдэй дүүргэхэ үүргэ тухай элидхэлнүүдые Горьковско областиин Борск городой газетын редактор В. Кабатов, Рязаниин областиин Касимовска районой газетын редактор А. Томилин элидхэлнүүдые хээ.

Партийна ажабайдалай асуудалнуудые газетэнүүдтэ харуулха, редакцинуудай олониитын дунда ябуулха хүдэлмэри тухай Костромской районно газетын редактор Л. Сизова, Москвагай областиин Шатурска газетын редактор В. Старостин гэгшэд хэлэһэн байна. Районой газетэнүүдые гоё түхэл янзатайгаар хэблэжэ гаргаха тухай «Правда» газетын хүдэлмэрилэгшэ А. Путинай, «Районой газетын хэлэнэй ямар байха тухай» хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат М. Черепаховай элидхэлнүүдые семинарта хабаадагшад шагнаһан байна.

Элидхэлнүүд тушаа үгэ хэлэлгэ болоо.

Эдэ хоёр семинарта хабаадагшад ниислэлэй журналистнуудтай, поэдүүдтэй, искусствын мастернуудтай уулзаа. (ТАСС).

Шэмэ шүүһэтэй ногоогоор силос дарахада урматай

☆ ☆ ☆

Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхоз малдаа тэжээл һайнаар бэлдэжэ байна. Эдэнэр тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэй гурбанай хоёрыень дүүргээ. Зураг дээрэ: тус колхозой түрүүлэгшэ П. К. Агафонов (баруун гарһаа) үбһэ хуряалгада шадамараар хүдэлмэрилэгшэдэй звеное амаршалжа байна.
А. МАНТАЕВАЙ фото.

Отарынгаа хонидые тэжээлээр хангана

— Энэ һаяын сэлмэг үдэрнүүдтэ үбһэ хуряаха, сомоходо аятай зохид лэ байна даа. Сабшаһан үбһэеэ бороо хурада оруулангүй абахада шэмэтэй һайншье байха бшуу. Мүнөө Харьяастайн үбһэн ноб ногоохон, ёһотойл хурьгадта эдюулхэ үбһэн гээшэ,—гэжэ эндэхи ахалагша хонишон Нима-Цырен Цыдендоржиев хөөрэнэ.

Мухаршэбэрэй «Знамя Ленина» колхозой хонишод жэл бүри хони, хурьгадтаа үбһэ тэжээлыень өөһэдөө бэлэдхэжэ абадаг болонхой. Эндэхи ахалагша хонишон Нима-Цырен Цыдендоржиев отарынгаа 600 эхэ хонидто, мүн үбэл абтаха хурьгадтаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхые ехэтэ оролдоно. Эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Цыдендоржиев эрье хонидые харадаг Эрдэни Цыреновтэй хамтараад, Харьяастайда үбһэ сабшажа, хуряажа байнхай. Эдэнэр үбһэеэ һайн шанартайгаар абахын түлөө схэхэн оролдолго гаргана.

Сабшаһан үбһэеэ наранда удаан байлгажа хубираангүйгөөр, үнжөөд лэ хуряахадамнай ногоон зандаа абтана гэжэ үбһэшэд хэлэнэ.

...Үдын наранай шангаар шараха гээшэнь аргагүй. Бидэнэй Харьяастай хүрэжэ ерэхэдэ 8 бухал зэргэлүүлжэ татаһан томохон һүри нюруулагдажа байба. Энэ һүри дээрэ гартаа тармуур баринхай 60 наһатай үбгэн Шулун Будаев, хонишон Эрдэни Цыренов гэгшэд дорохоо гурбан шииараг хүбүүдэй үбһэ асалаад лэ хаяхадань, тэрэнииень шадамар бэрхээр тармуур дээрээ тодожо абаад, һүриингөө углуунуудта табина.

— Һанжуулангүйгөөр, дээрэхэнэ үргөөд хаяыт,—гэжэ хоёр үбгэд залуушуулдаа заабарилна. Тиихэдэнь тэдэнь бүришье эршэтэйгээр асалжа, үбһэеэ һөөргэнь унагаангүй хаяхые оролдоно хэбэртэй.

Эдэ залуу асашадай нэгэн 10-дахи класс дүүргээд, артельдээ ажаллажа байһан Владимир Дымбрылов, нүгөөдэнь бригадын тоо бүридхэгшэ Базар Цыренов гэгшэд юм. Мүн хонишодой хүдэлмэридэ туһалалсажа байһан һургуулиин һурагшадшье эндэ олон. Тэдэнэй дунда Улан-Удын интернат-һургуулиин һурагша Балдан Батуев үбһэндэ ороһоор нэгэшье үдэр гээгдээгүй хүдэлнэ. Мүнөө «үглөөнэй 37-дохи бухалаа асарбаб» гэжэ энэ хүбүүн омогтойгоор мэдүүлнэ.

Иимэ эбтэй эетэйгээр ажаллахань хүдэлмэриншье урагшатай, бүтэсэтэй байна бшуу. Харьяастайн хонишод хамта 600 гаран центнер үбһэ хуряажа һүрилөөд байнхай. Эдэнэр үдэртөө 120—150 центнер хүрэтэр үбһэ һүрилжэ абана. Тиихэдэ хонишод нүхэд Цыдендоржиев, Цыренов гэгшэдэй отарануудтус тустаа 10—15 гектар газарта зелёнко ургуулаад байнхай. Хони, хурьгадтаа үбһэ тэжээлэй элбэгээр бэлэдхэгдэжэ байһанда тэдэнэр ехэл урмашаһан янзатай.

— Үбһэеэ хэзээ сабшажа, хуряажа дүүргэхэбта,—гэжэ тэдэнһээ асуубабди.

— Сабшалгашье дүүрэхэ дүтэлөө. Оройдоол 2—3 хоногой тала үлэбэ. Һаяар үбһэеэ хуряажа дүүргээд, намар хюруугай-унаһар хони, хурьгадтаа эдюулхэ набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ эхилхэмнай,—гэжэ ахалагша хонишон Цыдендоржиев харюусана.

Т. Гармаев,
манай корр.

3 үдэртэ—200 тонно

Июль һарада Баргажанай аймагта ехэ хура бороо орожо, таряанай, ногооной ургаса нилээд һайжараа. Түрүүшээр гандажа байһан үндэр газарнуудта силос дарахада ехэ таатай, буртаг ногоон элбэгээр ургаа.

Мүнөө аймагай совхоз, колхозууд үбһэ хуряалгатаяа зэргэ хэзрын ногоогоор силос даража захалба. Эндэхи совхоз, колхозууд ашаг шэмэтэ малаа силосээр нёдондонойхидо орходоо 3 дахин ехээр хангаха гэжэ хараалаа. Тиимэһээ мүнөө зун аймаг дотор 85 мянган тонно гэхэ гү, али үнеэн бүридэ 10 тонно силос дарагдаха зэргэтэй.

Эды шэнээн силос дарахын тулада совхоз, колхозууд тэжээлэй ургамалнуудай хойноһоо һайнаар харуулһалха, үндэр баян ургаса абаха, мүн хэзрын ногоо ехээр хэрэглэхэ ёһотой байна.

Курумканай хониной совхоз хэзрын ногоо силостэ дарана. Тус совхоз мүнөө жэл 12 мянган тонно силос дараха түсэбтэй. Тиин совхозойхид ерэхэ үбэлжэлгын үедэ эхэ хонин бүридэ 5 центнер, үнсэн бүхэндэ 10 тонно силос эдюулхэ аргатай болохо юм. Үнгэрэгшэ хабар тус совхоз Зүүн Хүнтэйн талада, Курумканай, Сахулиин уһалагдадаг, һайн үрэжэлтэй газарнуудта 2500 шахуу гектар ганса тэжээлэй ургамалнуудые тариһан байна. Эндэнь 664 гектар кукуруза, 172 гектар маран сэсэг муу бэшээр ургажа, силос дараха набша ногоон схээр хуряагдаха гэжэ багсаагдана.

Июлиин 25-да машина зэмсэгээ һайнаар заһабарилһан совхозой тракторна бригадын 13 хүдэлмэришэд, механизаторнууд Зүүн Хүнтэйн талада гаража, элбэг дэлбэгээр ургаһан хэзрын ногоо сабшажа, силос даража эхилээ. Ехэнхи хүдэлмэреэ оньһожоруулһанай ашаар тус звено түрүүшын 3 үдэр соо 200 тонно һайн шанартай силос дараба.

Тэрэшэлэн совхозой хоёрдохи отделени Сахули гэжэ газарта силос даража эхилээ. Эндэ силос дараргада хэзрын ногоонһоо гадна, эртэ хабар таригдаһан тэжээлэй ургамалнууд хэрэглэгдэнэ.

О. Раднаев.,
манай корр.

Улаан тугта звено

Ааяма халуун, ангажа унамаар үдэр. Үргэн талын дундуур хоёр морин косилка таршаганана. Һиилоо! Чу! гэһэн абяан бүглүүгээр соностоно. Энэмнай «Восточные Саяны» колхозой Ринчин Брюхановай ударидадаг үбһэшэдэй звеногой ажаллажа байһан үе гээшэ.

Хэн нэгэн һүри бодхоно, басагад, хүбүүд бухал табина, эдир багашуул бухал шэрэнэд. Сүлөөтэй һууха хүн гэжэ огто байхагүй.

Хуряалгаяа богони саг соо дүүргэжэ, эдэнэр 2000 центнер шэмэтэ үбһэ хуряаха даабаритай юм. Энэ даабаряа һайнаар дүүргэжэ байһан звено мүрысөөндэ түрүүлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Үбһэ хуряалгын үедэ гар хажууршад һамажап Галсанов, Алексей Дашиев, Максим Сыдыков, Иван Пашнин, Алексей Кобелев, Базар Палханов гэгшэд шалгаржа гараһан байна. Мүн морин косилкын машинист Даши Дамбаев үдэрэйнгөө даабарие үлүүлэн дүүргэнэ. 4 га сабшахын орондо, тэрэ 5—6 га сабшана.

М. Сыренов.

Республикын колхоз, совхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

1960 оной августын 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	Һүрилэгдэһэн үбһэн	Силос даралга	Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ (тонноор)
Б-Кударын	42	—	27
Баргажанай	25	0,4	173
Баунтын	16	—	—
Бичурын	22	2	482
Зэдын	5	7	—
Яруунын	12	6	—
Заиграйн	18	—	616
Закаменай	2	0,5	46
Иволгын	21	1,0	312
Кабанскын	55	13	54
Кяхтын	22	0,1	258
Мухаршэбэрэй	23	4	565
Ахын	1	—	—
Прибайкалиин	50	—	5
Сэлэнгын	9	0,0Є	145
Тарбагатайн	36	0,4	107
Торинн	7	3	—
Түнхэнэй	28	13	785
Хориин	10	0,5	195
СОВХОЗУУД:			
Оймурой	65	12	26
Курумканай	19	3	60
Бичурын	14	3	—
Борьёогой	6	1	—
«Октябрьский»	8	1	—
Яруунын	24	2	—
Исингын	—	—	—
«Комсомольский»	37	—	—
Онохойн	19	—	214
Иволгын	18	5	63
Кабанскын	27	20	32
Кударын	15	1	23
Кяхтын	8	1	35
«Пограничный»	1	0,1	87
Суулгын	25	5	118
«Эрдэм»	27	11	76
Сэлэнгын	8	0,4	51
Саянай	36	18	520
Анаагай	10	1	110
Хэжэнгын	10	—	210
Хориин	10	0,2	53

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Мүрысөөе тодорхойгоор хүтэлбэрилхэдэ үрэ ехэтэй

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ манай совхоз үдэжэ байгаа ниитынгээ адууһа малда 35 мянган центнер үбһэ, 11600 тонно шэмэтэ тэжээл, тэрэ тоодо 7,5 мянган тонно кукурузын шэмэтэ силос дараха, хуряажа абаха түсэбтэй юм. Хараалагдаһан эдэ хэмжээ-ябуулгануудые хаһа саг соонь, амжалта түгэс бэелүүлхын тулада хүн зоной хаба зориг бадаруулха, шадаал һаа шэмэ ехэтэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгые ударидаха үүргэтэйбди.

Совхоз үбһэндэ орохынгоо урда тээ хуряалгын үедэ бригада, звенонуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөө үрэ ехэтэйгээр, тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, мүн түрүүшүүлые урмашуулха тусхай гурим тогтооһон байна.

Мүнөө хуряалгын халуун хүдэлмэри түлэг дундаа ябана. Хээрын үрмэдэһэ ногоо, талха таряанай заха хажуу сабшагдажа, 340 тонно һайн шанартай силос дарагдаа. Мянга гаран центнер үбһэн һүрилэгдэнхэй. Мүн энэ жэлдэ үбһэ хуряалга дээрэ хүдэлэгшэдтэ түрүүшынхеэ ажалай шэнэ түлбэри хэрэглэгдэдэг болонхой. Сабшагдаһанайнь зэргээр бэшэ, харин хуряагдаһан үбһэнэйнь хэмжээгээр ажалта үдэрынь тодорхойлогдохо юм.

Гэхэтэй хамта социалистическэ мүрысөөнэй эршэ долгин үбһэшэдэй дунда улам бүри үргэдэнэ. Бригада, звенонууд хоорондын мүрысөөнэй дүн 5 хоноод лэ гаргагдадаг, мүн илагшадта урмашуулгын шангууд барюулагдадаг юм. Тэрэшэлэн ажалдаа хойрогоор хандадаг заримашуулые хурсаар шүүмжэлхын хажуугаар, эрхимүүдэй амжалта, дүнгүүдынь тусхай бюллетеньнүүдтэ, «Сахилгаан», «Дайшалхы хуудаһануудта» ходо тунхаглагдажа байдаг. Эндэ харуулан ойлгуулха хүдэлмэридэ шухала анхарал табигдадаг. Бригада, звено, гүүртэ, отара бүхэндэ тэжээл бэлэдхэхэ талаар тодорхой даабаринууд үгтэнхэй. Тэдэнэй зорилго, үдэр бүриинь даалгабари колхозой дүн гаргадаг самбарта үдэр бүхэндэ тэмдэглэгдэдэг.

Үбһэ хуряалга дээрэ ажалай түрүүшүүл үдэр ерэхэ тудам олошорно. Жэшээлхэдэ, хоёрдохи отделениин гар хажууршан Г. Огарёв 0,40 га нормынгоо орондо үдэртөө 0,50—0,55 гектар сабшана. Хүдэлмэриин наһанһаа гараһан үбгэжөөлнүүд—С. Баженов, Д. Чимбеев болон бусад морин косилкаар сабшахадаа үдэрэйнгөө даабариие ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Шэмэтэ тэжээл ехээр бэлэдхэхэ талаар Усть-Киранай фермынхид һайн үрэ дүн туйлажа, мүрысөөндэ түрүүлһээр. Тэндэ бүхыдөө 200 гаран тонно силос дарагдаа. Мүрысөө үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ агитаторнууд ехэхэн үүргэтэй. Нүхэд И. Коростелев, Б-О. Ванчиков, Г. Дашиев, Г-Ц. Чебаков гэгшэд үдын эдеэлэлгэнэй үеэр хүдэлмэришэдтэ газетэ, журналнуудай һони һонин мэдээсэл дуулгадаг, мүн үдэр бүхэндэ түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүдые хөөрэжэ үгэдэг байна.

Бидэнэр үбһэшэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөө шадаал һаа тодорхойгоор хүтэлбэрилхые оролдодог, тэрэниие ямараар эмхидхэжэ байһан тухайгаа фермэнүүдэй партийна эхин организацинуудай секретарьнууд парткомой зүблөөн дээрэ саг үргэлжэ тоосодог байна. Тиихэдэ 5 үдэрэй дүнгөөр түрүүлһэн бригада, звенонуудта парткомой, совхозой дирекциин дамжуулгын Улаан туг 300 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдадаг.

Мүнөө үедэ гол анхаралаа гансал үбһэ хуряалгада хандуулаад байха бэшэ, кукуруза, таряанай ургасын хойноһоо һайн харуулһалга эмхидхэхэ зэргэтэйбди. Эндэхи нэгэдэхи фермын нүхэр Николай Корытовай даадаг звеногойхид жэшээтэ һайн ажалаараа мүнөөшье шалгарһаар. Кукурузын ургасашье һайн. Август һарада кукурузын ногоон эшэ набшаар силос даража эхилхэбди.

Бидэнэр үбһэ хуряалгаяа богони болзорто, таряа хуряалгын эхилтэрлэ дүүргэхээр шиидэнхэйбди. Зорилгодоо хүрэхэ, һанаһанаа бэелүүлхын түлөө хамаг хүсэ шадалаа гарган ажаллаха байнабди.

И. Осеев,
Кяхтын хониной совхозой парткомой секретарь.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Бороогой ороо һаань..."

Иимэ гаршаг тайгаар «Бурят үнэн» газетын июлиин 7-ной номерто набшаһата тэжээл бэлдэхэ тушаа Баргажанай аймагай совхоз, колхозууд биратай юумэ хэнэгүй, эгээл таатай сагаа миил алдажа байна гэжэ тэмдэглэгдэһэн байгаа. Аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекци энэ хүдэлмэриие эмхидхэжэ шаданагүй гэгдээ бэлэй.

—Хүдөө ажахын инспекциин хүдэлмэри тухай танай газетын хуудаһанда зүбөөр тэмдэглэгдээ. Инспекциин хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаанда тус статьяа зүбшэн хэлсэгдэжэ, главна зоотехник нүхэр А. Г. Лауль алдуугаа мэдэрээ. Үнэхөөрөө ниитын адуу малда тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэриие эмхидхэжэ шадаагүй, аймаг доторхи бодото байдалаа хүсэд мэдэхэгүй байба,—гээд Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. И. Малыгин манай редакцида мэдээсэбэ.

Үшөө июниин арбаадаар аймагай совхоз, колхоз бүхэндэ набшаһата тэжээл бэлдэхэ даабари үгтэһэн байна. Бүхы аймагаараа 65 мянган центнер набшаһата тэжээл бэлдэхээр хараалһан аад, июлиин 25-най мэдээгээр, оройдоо 1996 центнер бэлдэгдэнхэй. Үбһэ хуряаха, силос дарахын хажуугаар набшаһата тэжээл зэргэ бэлдэлсэхэ тухай тодорхой хэмжээ-ябуулга абтажа байна гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ.

НҮХЭД МАЛШАД, ГАХАЙШАД! Августда бэлшээгдэжэ, шахагдажа баһ үхэрэй шэгнүүрые сүүдхэдэ 800 грамм, тугал, буруунуудай—90 грамм, шахамал гахайнуудай—600 грамм нэмээхые оролдое

☆ ☆ ☆

Сүүдхэдээ—900 грамм

Үбһэн ургабал, юртэмсын шэмэг гэһэн үгэ мүнөө бүришье удхатай болоо гээ һаа, алдуу болохогүй бэзэ.

—Би мүнөө эгсэ табитайб. Ехэнхи наһаяа оньһого техникэ жолоодоһоор лэ үнгэргэһэн хүм. Һүүлэй үедэ орооһо таряанай ургаса, илангаяа мал ажалай ашаг шэмыень эрид шууд дээшэлүүлхэ гэһэн бодото зорилго коммунист бүхэнэй бэелүүлхэ уялга болоһониинь элитэ. Тиимэ һэн тула би мал ажалда хүдэлхөөр шиидэһэн байнаб,—гэжэ бага сага бууралтаһан толгойтой, ажалша бүхэриг үбгэжөөл хөөрэнэ. Энэмнай Кабанскын совхозой 5-дахи отделениин үнинэй мал адуулагша Прокопий Иванович Шемякин мүн. Танилсахын тэдыдэ ажалайнь намтарые тобшохоноор мэдээсэбэл, һүүлэй хэдэн жэлэй туршада һаамхай үнсэдые таһалгаряагүйгөөр адуулаа. Тиин үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо һубай мал гансаараа харууһалдаг болонхой.

Нёдондо малайнгаа толгой бүриин шэгнүүр сүүдхэдэ 800 граммаар нэмээхэб гэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн бэлэй. Мүн энэшье жэлдэ зундаа шахажа таргалуулха мал бүхэнэйнгөө шэгнүүр сүүдхэ бүри 900 граммда хүргэхэб гэжэ коммунист нүхэр Шемякин үгэеэ үгөө һэн.

Үнгэрһэн таба һарын туршада харууһалдаг малайнь түс бүри сүүдхэдэ 750 граммһаа доошо бэшэ нэмэһэн байгаа. Тиихэдэ июнь һарада буруудайнь шэгнүүр сүүдхэдээ 920 грамм хүрэтэр дээшэлһэн байна. Иимэ амжалта яагаад туйлааб гэхэдэ, Прокопий Иванович бэлшээриие һайн мэдэдэг дээрэһээ тэрэниие зүбөөр, шадамараар хэрэглэдэг байна бшуу. Зарим үедэ малаа һүниндөө бэлшээдэг байна.

Мал гээшэ имагтал адуулга, харууһанай хүсэн гэжэ һайн мэдэдэг тула саг соонь уһалжа, бэлшээхэ хэрэгтэ тэрэ онсо анхаралаа табидаг. Коммунист Шемякин гансал шударгы бэрхэ малшан байһаараа суурхадаг бэшэ, мүн ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байха юм. Дүршэлтэй малшан П. И. Шемякин аймагай болон республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй суглаанда хэдэ дахин хабаадалсаһан байха. Тэрэшэлэн химда сэнтэй мяха схээр абаха арга боломжоёо саашадаашье бодомжолдог байна.

— Хэһэн хэрэг, туйлаһан амжалтамни бүгэдэ арадай хамтын баатар тэмсэлдэ туһа нэмэри болог лэ, гэжэ ходол һанажа ябагшаб,—гээд үнинэй дүршэлтэ малшан нүхэр Шемякин омогтой дорюунаар мэдүүлнэ.

Ч.-Ц. Санжиев.

Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхоз гүрэндэ мяха тушаа ха хахад жэлэйнгээ түсэб 106 ш дүүргээ. Эндэ тугалшан Евдокия Ивановна Батурина тугалнуудаа һаннаар харуу алжа, сүүдхэ бүри шэгнүүрые грамм нэмээнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. Батурина тугалнуудтаа бардаа уулгажа байна.

А. МАНТАЕВАЙ ф

Адуунай аргалаар байра дулаасуулна

Дальбараа дэгжэ дүй дүршэл

Энэ жэлэй түрүүшын хахадта манай колхоз гүрэндэ һү, мяха худалдаха уялгаяа муу бэшээр дүүргээ. Харин үндэгэ худалдаха уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэмнай ехэхэн бэрхэшээл тохёолдоно. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, артельдэ энээнһээ урагша шубуу үсхэбэрилхэ тушаа ёһотой анхарал хандуулагдадаггүй байгаа бшуу. Мүнөө колхоздомнай хамта 1000 тахяа, оройдоол 500 нугаһан тэжээгдэнэ. 3500 гектар таряалангай газартай ажахыда энэ тон үсөөн гээшэ.

Урда жэлнүүдтэ шубуунай дальбараа дэгжээхэ хэрэгтэ яһала анхарал хандуулагдадаг байбашье, тэдэниие харууһалха тусхай байра үгы дээрэһээ дальбараа ехэ олооро гарзалдаг һэн. Юуб гэхэдэ, юрын пеэшэнтэй байрада дальбараануудые дэгжээхэдэ досоонь нэгэ жэгдэ дулаан байдаггүй ха юм. Тиимэһээ жэжэ шубууд дааража, хүйтэ абаһанһаа боложо, гол түлэб гарзалдаг бэлэй.

Энэ жэлдэ шубуудай дальбараануудые шэнэ аргаар дэгжээхэ гэжэ шиидээд, хурьганай нэгэ байра сүлөөлжэ, досоонь 30—40 сантиметр зузаанаар адуунай аргал адхажа, жэгдээр тараагаабди. Тиигээд 5 хоноод байхада мориноймнай шэбхэ досооһоо нилээд халажа, байраяа дулаасуулжа эхилээ. Хурьганайнгаа байра соо хэдэн таһалганууудые хээд, шэбхэ дээгүүрнь нимгэншэгээр хюрөөгэй хибэдэһэ адхажа, тэндээ 7 мянган дальбараануудые оруулаабди. Хюрөөгэй хибэдэһэ адхахада шэбхын элдэб үнэр танар бараг байдаг. Байра соогоо агаарай ходо сэбэр байхын тулада газаашань хэдэн сорго хоолойнуудые гаргаабди. Үдэртөө байрын сонхонууд нээлгэтэй орхигдоно. Түрүүшын табан хоног соо байрын досоо 31 градус хүрэтэр дулаан болоһон байна. Нигэжэ оройдоо гал түлингүйгөөр байра соо нэгэ жэгдэ дулаан боложо, дальбараануудаа хаанашье байхадаа даарахаяа болёо.

Энээнэй ашаар урдань оройдоол 1500 дальбараае 2 хүн даадаг байбал, мүнөө 7 мянган толгойе 3 хүн ямаршьегүй хараад байна. Тиигээдшье жэжэ шубуудай гарзалуушар һураггүй үсөөрөө.

Манай шубуушад жэжэ дараануудта багаханһаань хойдэгэ, дэбтээһэн сухаари, үйрүүһэн шэнинсын ороо, шара эдюулжэ, мүн машиндагдаһан хэншье һү уулгажа дэгжээнэ. нэйнгээ ехэхэнүүд болоходо ж хэршэһэн халаахай, модоной жэжэ хайр элһэ, мүн элдэб аральна тэжээл ходо үгэжэ ба

Тиигэжэ түлигдэдэггүй, шэбхэ дэбисхэртэй байрада д раае тэжээхэдэ ажал һураггүй гэрнэ.

И. Новокрещен
Калининай нэрэмжэтэ кол парторганизациин секр
Бичура.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭ

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ ҺАЙНААР ХАРУУЛНА

Агууехэ долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ—1960 ондо Кяхтын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мяха абалгаяа 1,5 дахин, һү һаалгаяа 1,3 дахин дээшэлүүлхэ, мүн нёдондонойхиһоо нилээд ехэ—2800 центнер нооһо, 1700 мянган үндэгэ гүрэндөө худалдаха гэһэн харюусалгатай социалистическэ уялганууды абаһан байна.

Энэ дайшалхы зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө ажалшадайнгаа эрмэлзэлгэ, шэн зоригыень улам дээшэлүүлжэ, бүхы хүсэ шадабариень элсүүлхэһээ гадна, түрүүшүүлэй дүй дүршэл, эрдэм наукын туйлаһан шэнэ амжалтануудые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ ажахын ехэ удхашанартай. Тус аймагай партийна организаци энэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулжа, бага бэшэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Тиимэһээнь ажалдаа шэнэ, түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, эрхим амжалтануудые туйлаад, республика соогоо алдар солодо гараһан хүнүүд үдэрһөө үдэртэ олошоржо байдаг.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэл, эрдэм наукын шэнэ туйлалтануудые ажахыда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэнь колхоз, совхозуудтаа эндэхи **«Знамя Ленина»** газетэ ехэхэн туһаламжа хүргэнэ.

Энэ жэлэй түрүүшын хахад соо гараһан газетэнүүдэй хуудаһануудые иража харахада, **«Түрүүшүүлэй дүй дүршэл», «Мэргэжэлтэдэй зүбшөөл»** гэһэн гаршагууд доро олохон статьянууд толилогдоһон байна. Мартын 30-най номерой «Гахайн мяха ехээр, түргөөр, химдаар абадаг болое» гэһэн гаршагтай хуудаһанда аймагай эрхим гахайшад Н. Новоселов (Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз), Н. Осеев (Кяхтын совхоз), Н. Афанасьев («Родина» колхоз) гэгшэд дүй дүршэл тухайгаа, арга боломжонуудаа ямараар хэрэглэжэ байһан тухайгаа тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө. Мүн гахайн мяханай өөрынь үные жэл соо 5 дахин химдаруулһан тухай нүхэд Спиридоновагай, Климовэй һонирхолтой статьянууд толилогдонхой.

Погранична совхозой мал адуулагша нүхэр Ганжуров, 5 һаратай болоһон тугалнуудайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые 260 килограмм болгоһон «Путь к коммунизму» колхозой тугалшан Нина Жарникова гэгшэд залуу малые яажа түргөөр шахан таргалуулха, томо болгохо талаар дүй дүршэлөө дэлгэрэнгыгээр бэшэжэ үгөө. Нигэжэ газетэ мяха химдаар, түргөөр, ехээр абадаг болохо талаар түрүү дүршэл, эрдэм наукын туй шэнэ амжалтануудые дүрг ойлгосотойгоор, тодорхойгоор толилдог байна. Энээниие бат Погранична совхозой үни уд малшад Я. Доржиева, Ц. Дорж газетэдэ нигэжэ бэшэнэ:

Манай аймагай түрүү туг Нина Жарникова жэл соо бүхэнөө 3 центнер шэгнү болгохоб гэһэн уялга абаад, хэдээ толгой бүриин шэгнүү лограмм-килограммаар нэ Энэ хадаа хэзээ сагһаа х тогтоһон заншал, хараа бол эбдэжэ, түрүү арга дүршэл х лэжэ, бии байһан арга боло элирүүлнэ. Наһажаал бол бидэшье энэ шэнэ арга, дүй дүршэл хэрэглэжэ, өөр гөө хубитые манай агууехэ х тэ оруулна гээшэбди. Шэнэ хэрэглэһэнэй ашаар ажална лээд хүнгэрөө, тугалнууд һаратайдаа центнер хахад нүүртэй болонхой».

«Знамя Ленина» газетэ ганс ха абаха талаар бэшэ, мүн һү га дээшэлүүлхэ, кукурузын ургаса абаха тухай һонирхо һайшаалтай статьянуудые толи юм. «Мэргэжэлтэдэй зүбшөөл» һэн гаршаг доро залуу үне һааха, үнеэдые эдеэлүүлхэ, х һалха тухай асуудалаар аймг комой хүдөө ажахын инспек главна зоотехник нүхэр Артом хэдэн статьянуудые бэшэжэ, т ороной, республикын, аймаг түрүү һаалишадай дүй дүршэл дэм наукын шэнэ туйлалтану совхоз, колхозуудта хайшан нэбтэрүүлхэ тухай бэшэнэ. «Р на» колхозой һаалишан Анна Т каковская колхозоо үнеэдэ гүйгөөр харууһалдаг, электрын регадаар һаадаг болоһон туха хөөрэнэ. Тиихэдэ Кяхтын совх түрүү һаалишан М. Гармаева, журовай нэрэмжэтэ колхозой лишан Василий Аносов болон б өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай б һэн байна.

Гадна республикымнай суут курузашад Н. Дампилов, Б. Га нов, хонишон Д. Агафонов г дэйшье дүй дүршэл дэлгэрэ гээр бэшэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта «Знамя Лени газетэ республикын, аймагай т луговодуудай, механизаторнуу барилгашадай дүй дүршэл, энэ лаар эрдэм наукын туйлалтануу үшөөл һулаар харуулна.

Ажабайдалай арюун замда

Үнинэй хүлеэгдэһэн аймагай һаалишадай найр одоошье захалба. Амжалтаараа найрта хабаадаха эрхэ олоһон хүгшэншье, залуушье һаалишад эндэ олон. «Улаан Бургалтай» колхозой түрүүлэгшэ, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй депутат Радна Николаевич Яковлевай «Социалистическэ мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэг Цэрэн-Долгор Менжиковада зүүлгэхэдэ, нүхэдынь удаан альгаа ташалдаба. Мүн тэрэнэй нүхэд Намжилма Гармаева, Мария Цыденова болон бусадта Хүндэлэлэй грамота болон үнэтэ шангууд барюулагдаа һэн.

Найрта һуужа байхадаа нэгэ һарын саада тээ комсомол-залуушуулай фермэдэ ошоһоноо һанаадхибаб.

...Залуушуулай фермын һаалишад зуһалангай хорёо тээшэ нэгэ хоёроороо ерэжэл байба. Сэхыень хэлэхэдэ, нэгыеншье танихагүй байшооб. «Цэрэн- Долгор алиниинь хаб» гэжэ залуухан һаалишадые ажаглаа бэлэйб.

Удэшын һаалга ябажа байба. Зунай наранда хүрилшэһэн шарайтай, дунда зэргын бэетэй нэгэ басаган дүүрэн хүнэгтэй һү асаржа, хэмжэнэ.

— Һүн ехээр лэ һаагдажа байна,—гэжэ урматайгаар тэрэ хэлэбэ. Цэрэн-Долгор энэл байгаа ёһотой гэжэ өөрөө тухайлаа һэм. Зүбшье байгаа. Басаган һуеэ тэмдэглүүлһэн зандаа эрьежэ, нэгэ эреэгшэ үнеэн тээшэ шэглэбэ.

Ойр зуура бэшэ һаалишадтай хөөрэлдөөд, Менжиковагай дэргэдэ ошобобди. Хүнгэн сагаан хүнэг һүнэй урадхалда дүүе дүүеһээр дүүрэшэнэ.

—Эгээл һүтэй үнеэдэймни нэгэн. Сүүдхэдээ 18—20 литр һү үгэдэг,—гэжэ басаган манда ойлгуулба.

Һаалишадай үнеэдээ һаажа дүүргэхэдэ сүүдхын дүн гаргагдаба. Цэрэн-Долгор үнеэн бүриһөө 12 литр һү һааһан байба.

Цэрэн-Долгор Менжикова Үлэгшэнэй дунда һургуули дүүргээд, «Улаан Бургалтай» колхоздоо һаалишанаар хүдэлжэ эхилээ. 6—7-дохи классуудта һуража байхадаа эжытэээ фермэ дээрэ ошожо туһалалсадаг, тиихэһээ малда схэ дуратай болоо юм. Тэрэ үеһөө мал ажал дээрэ хүдэлхэ гэжэ бодожо эхилээ һэн.

Һургууляа дүүргэхэдэнь эжынь 60 гаранхай, 20 гаран жэл һаалишанаар хүдэлжэ байгаа. Дуратай ажалаа басагандаа дамжуулхадаа Дынсема хүгшэн сэдьхэлээ ехээр хүдэлөө һэн. Шадаха юм гү даа гэжэ зобоһоншье, элдэб заабари зүбшөөлшье үгэһэн байха.

Залуу басаган ажаллажа эхилхэдээ зон нүхэдэйнгөө ямар ехэ харюусалгатай ажал даалгаһыень ойлгоо һэн. Һү ехээр һаахын түлөө шанга тэмсэл боложо байба. Һара бүридэ мүрысөөнэй дүн согсологдожо, дамжуулгын вымпел түрүү фермэнүүдтэ барюулагдадаг байгаа.

Амжалта тиимэ бэлэхэнээр туйлагдадаггүй ха юм даа. Түрүүшын үедэ залуу һаалишанда хүндэшье, ойлгогдоогүй асуудалнууд гарадагшье байгаа.

— Һаалишанай ажал харюусалгатайшье, хүндэтэйшье юм. Түрүүшын бэрхэшээлнүүдые зоригтойгоор дабаха хэрэгтэй. Малай тэжээл элбэг, һү ехээр һааха арга боломжо мүнөө бии. Гансал оролдохо ёһотой,—гэжэ эхынгээ хэлэһыень һанаандаа нэгэнтэ бэшэ оруулдаг һэп.

Мүн тиихэдэ нүхэдтөө туһалха гэжэ һайн һайхан манай үеыч заншал бии ха юм. Сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь хэрэгтэй сагтань залуу басаганда туһаламжа үзүүлдэг, зүбшэл үгэдэг һэн. Фермын ахалагша һаалишан Дымбрыл Бимбаевна Бадмаева залуу һаалишанай ажалда ходо анхаралаа табидаг, һургадаг байгаа.

Үдэр, һарануудай үнгэрхэ бүри залуу басаган ажалдаа абьяастай боложо, һаалишанай мэргэжэлдэ оролдосотойгоор һуража захалаа. Һүн ехээршье һаагдадаг болоо һэн. Юуб гэхэдэ, үнеэдээ зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалжа, рационоор эдеэлүүлхэ талаар зарим тэды юумэ ойлгожо абаа ха юм. Тиигэжэ үнеэдтэ үбһэ, силосһээ гадна, холимог талханай зүйл һаагдаһан литр һүн бүхэндэнь нэмээгдэн үгтэдэг болобо. Үнеэдые хэдэ дахин бүлеэн уһаар уһалха, байра хэбтэшэнүүдыень урилха, эдеэлүүлхэ гээшэ химдагүйхэн даа. Теэд залуу һаалишан нүхэдһөө гээгдэнгүй, шударгыгаар ажаллажа, амжалта туйлажа эхилээ.

Энэ жэлэй 1-дэхи кварталда комсомол-залуушуулай фермэ аймаг соогоо нэгэдэхи һуури эзэлээ бэлэй. Цэрэн-Долгор Менжикова үнеэн бүриһөө 504 литр һү һаажа, түрүү һаалишадай тоодо оролсобо. Энэнь залуу һаалишанай оролдосото ажалай эрхим сэгнэлтэ байгаа. Комсомол басаган амжалтаараа һанаагаа амараагүй. Хагсуу хабарай ерэбэшье, үнеэн бүриһөө 160 литрһээ доошо бэшэ һү һааха гэжэ шиидээд, улам эршэмтэйгээр ажаллаба.

Зунай ерэмсээр үнеэд үдэр һүнигүй бэлшээридэ ябуулагдажа, үдэртэ гурба дахин һаагдана. 120 гаран үнеэдые халуунда нэгэ хүнэй адуулхань бэрхэдэхэдэ, һаалишад өөһэдөө ээлжээгээр адуулганда гаралсадаг болоһон юм. Цэрэн-Долгор һүүлэй үедэ һү һаалгаяа нилээдгүй дээшэлүүлжэ, үдэртөө центнер хахад шахуу һү һаана. Залуу һаалишан Менжикова республикын залуушуулай фестивальда, эхэнэрнүүдэй 1-дэхи съездде хабаадалсаха золтой байба.

— Хахад жэлдэ үнсэн бүриһөө 1000 литр һү һааха уялга абааб. Бэрхэтэйшэг лэ зорилго, гэбэшье үгэдөө хүрэхэб, гэжэ найдуулха байнаб,—гээд Менжикова хабар үгэеэ үгөө һэн.

Һаалишадай найрай баяр ёһололой дүүрэһэнэй һүүлдэ уулзахадаа:—Цэрэн-Долгор һанана гүш хэлэһэн үгэеэ?—гэжэ тэрээнһээ асуугаа һэм. — Хахад жэлдэ 1065 литр һү һаагааб,—гэжэ тэрэ харюусаба.

Энгэртэнь мүрысөөндэ шалгарһанай тэмдэг, юрын комсомолой значок залуухан басаганай ажабайдалай түрүүшын алхамуудые гэрэлтүүлэн байхадал гээ.

Һургууляа дүүргээд, бүхы классаараа комсомолой путёвкоор колхоздо худэлхэеэ ошоһоорнь жэлһээ үлүү саг үнгэрөө. Мүнөө нүхэдэйнь ажал хэрэгүүд тухай һайн һураг дуулдажа байдаг болонхой. Хододоо хүхюун зугаатай Маша Буянова «Красный Октябрь» колхоздоо 200 шахуу хурьга абажа, һайнаар түлжүүлээд, мүнөө отарынгаа хонидые искусственна аргаар ороондо оруулжа байна. Колхоздо хүдэлхэ гэһэн үүсхэлшэ Нина Лубсанова, Бата Мункуев гэгшэд колхозойнгоо залуу малые һайнаар харууһална.

Ажал хуниие хүмүүжүүлдэг, далижаадаг. Залуу басаган богони болзорто түрүүшын бэрхэшээлнүүдые дабажа, амжалтын замда гараа. Энэл даа залуугай эршэ зориг, оролдосото ажалай үрэ.

Д. Дугаров.
Торгин аймаг.

Мал үсхэхэ хүдэлмэри һаатуулагдана

...нарибтар нооһотой хонин ...жэ, һүүлэй жэлнүүдтэ ...олхоз, совхозууд элбэг ноо... гүрэндөө тушаажа, горь... доход абадаг болоо. Гэбэ... үедэ хонидой тоо олошо... схэхэ талаар горьтойхон ...ууд бии байһаар.

...«Коммунизм», «Дружба» ...Чесанын үргэн элдин та..., адли эрхэ байдалда ...хүгжөөдэг юм. Теэд эдэ ...илангаяа хони үсхэхэ та..., хоёр ондоо үрэ дүн ха...

...ь, үнгэрэгшэ жэлдэ «Ком... колхозой 100 хонин бүри... хурьга абахада, харин хүр... жба» артель 70,5 хурь... байха юм. Мүн энэ жэл... эрхүү байдал үзэглээд ...ружба» колхоз түрүүшын ...эй дүнгөөр 100 хонин бү... хурьга абанхай. Энэнь ...огоо эгээл үсөөн болоно. ...«Коммунизм» колхоз 100 ...нһөө 73,6 хурьга абажа, ...таар аймаг соогоо түрүү...

...римта дээрэһээ харахада ...колхозой правлени, зоо... ...ма мэргэжэлтэд хони үс... ...шухала хэрэгтэ хайша хэ... ...найшаар хандадаг байна

...тус колхозойхид эхэ хони... ...тоо хороожорхиһон байха ...риин нэгэндэ 4777 эхэ хо... ...йһан аад, июлиин нэгэндэ ...эн тоолоо. Тэдэ хонидһоонь ...ьган абтаа гэхэ гү, али ян... ...хиндэ тоологдоһон хони... ...4-ниинь һубайршоо. Аб... ...урьгадай 521-ниинь муу ...һаа боложо үхөө юм. Ха... ...хозой хонишод энэ жэлдэ ...ин бүриһөө 100 хурьга аба... ...ан һүрэгөө 20 процентээр ...улха гэһэн социалистическэ ... Теэд эндэхи хонишод аба... ...гаяа дүүргэхын түлөө мүр... ...оролдоногүй. Июль һара соо ...00 хони үрэжүүлхэ ёһотой ...аад, бираагүй. Үнгэрхэдөө ...үрэжүүлхэ хүдэлмэриин түү... ...абигдаагүй байшоо юм. Энэ ...хэрэгтэ колхозой хонишод ...баадуулагдаагүй. Ахалаг... ...шод Н. Гылыков, Д. Будаев ...отарануудайнгаа хонидой ...үрэжүүлхэсэ мэдэнгүй яба... ...ль һарые үнгэргэжэрхёо. ...олон отарануудта, жэшээл... ...үгэд Гылыковай, Шоёновой ...лдаг хонид һая болотор ...аа һалгагдаагүй байшоо. ...ой олонхи эхэ хонид май, ...тарануудта шэмэтэ тэжээл — ...гаряанай зүйлөөр хангагдаа... ...эһээ туража, муудаһан бай...

...һарада түсэбэй ёһоор хони...

Урагшатай ...хник-үрэжүүлэгшэ

...райн аймагай Онохойн сов... Герасим Савельевич Таряши... ...хник-үрэжүүлэгшээр үнинэй ...ажа байгаа юм. Даалгагда... ...калдаа дүршэл ехэтэй боло... ...эр Таряшинов энэ жэл сов... ...гоо 2-дохи отделениин Енхор... ...гүүртын 160 үнеэ искусст... ...аргаар үрэжүүлхэ зорилго... ...үнөө тэрэ 70 гаран үнеэ үрэ... ...д байнхай.

...асим Савельевич гансашье ...ые үрэжүүлээд байдаггүй, ...өө мал харюулалсадаг байна. ...ка һуниндөө үнеэдые бэлшээ... ...тэдэнэ һайса садхаахаяа, ...р таргалуулхаяа оролдо... ...юм. Юуб гэхэдэ тарган ...унеэд түргэн ототой болодог. ...дэнь искусственна аргаар үрэ... ...тэдэ һайн бшуу.

...эр Таряшинов Улан-Удын гү... станциһаа асарагдаһан үрэсэ ...ье гутаадаггүй, бүлтыень ша... ...аар хэрэглэдэг. Тэрэнэй даа... ...нктда ороходо хэзээдэшье ...эбэр, һаруул байдаг. Тиихэдэ ...эдэг зэр зэмсэгтээ нарин нят... ...андажа, ходо бэлэн байлга... ...дэ мэтэһээ дулдыдажа тех... ...рэжүүлэгшэ нүхэр Таряшино... ...жал урагшатайгаар ябана.

...РАГ ДЭЭРЭ: Г. С. Таряшинов ...үрэжүүлхэсэ бэлдэжэ байна.

Н. Дамбаев.

Һэргылэмжын хүдэлмэри ябуулагдана

Манай орон дотор коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулагдажа байһан үедэ капитализмын элдэб муухай үлэгдэлнүүдые оройдонь үгы болгохо гээшэ шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Энэ шухала хэрэгтэ арад зон хододоо анхаралаа табижа, эмхитэй эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Тиигэбэшье хулгай, худал, хулигаан ааша гаргаха, хуули ёһо эбдэхэ ушарнууд хүсэд усадхагдаа гэжэ болохогүй. Эдэ муухай үлэгдэлнүүдтэй тэмсэхэ гээшэ бүхы захиргаанай зургаануудай, нэн түрүүн милициин зургаануудай гол зорилго болоно.

Мүн энэ тэмсэл гэмтэ, хороо ябадалай боложо үнгэршэһэн хойно, тэрээниие элирүүлгээр, хэмжээ абалгаар хизаарлагдаха бэшэ, харич тэдэниие уридшалан зайлуулхаяхи үндэһэн дээрэнь зогсоохо гэжэ оролдохо хэрэгтэй.

Энэ жэлэй түрүүшын хахадта хулгай худал, хулигаан аашануудые урид зайлуулхын зорилгоор Кяхтын, Зэдын болон бусад зарим аймагуудта яһала хэмжээнүүд абтаһан байна. Һэргылэмжын һайшаалтай хүдэлмэри илангаяа Кяхтын аймгүйсэдкомой милициин таһагай хүдэлмэрилэгшэд — нүхэд Ильин, Тимофеев гэгшэд ябуулна. Тэдэнэй хүдэлмэриһөө нэгэ жэшээ харуулая.

Скуратов гэгшэ Ленинград городһоо 60—70 түхэриг сэнтэй ноо...һон шарфнуудые олоор захижа асаруулаад, хоёр-гурба дахин үнэтэйгээр худалдахаяа байна гэжэ дуулдаһан байна. Тиихэдэнь Скуратовые дуудажа асараад хөөрэлдэхэдэнь, хонжоо наймаа хэжэ, хүн зониие мэхэлхэ гэжэ байһаниинь мэдэгдээ. Һүүлдэнь Скуратов хэхэ гэжэ байһан гэмээ мэдэржэ, тэрэ шарфнуудаа магазинда үнэ сэнгээрнь худалдуулаа һэн.

Тамирай сельпогой наймаалагша Пустовалова, кладовщик Степанова гэгшэд гурбан центнер шахуу гутаһан пряник худалдаад, мүнгыень банкада үгэнгүй, үбэршэлхэ гэжэ байһан байгаа. Иимэ хэрэгэй бэлдэгдэжэ байһые мэдээд, нүхэр Тимофеев саг соонь зохихо хэмжээ абаһан байна.

Гусиноозёрск городой Советэй гүйсэдкомой милициин таһаг хулгай худал, хулигаан ааша гаргаха ябадалые баһал уридшалан зайлуулхаяа оролдодог болонхой. Энэ таһагай хүдэлмэришэдэй үүсхэлээр байгша ондо 15 гэнтэ шалгалта үнгэргэгдөө. Тэдэнэй дурадхалаар 8 хүдэлмэрилэгшэд материальна-харюусалгатай ажалһаа сүлөөлэгдэһэн, гэм гаргаһан 9 хүнүүд нүхэдэй сүүдэй шүүмжэлгэдэ орохон, хэһээгдэһэн байна. Жэшээлхэдэ, геологическа управлениин магазинай наймаалагша Бессонов зарим эд бараае тогтоомол сэнһээнь дээшэ үнэтэй болгоод наймаалха гэжэ байтараа баригдажа, ажалһаа гаргагдаһан байна. Энэ таһагай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Угрюмов болон бусадшье коллективэй суглаанда болон нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэридэ ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, ёһо гурим, гүрэнэй зөөри нарин нягта сахиха, хамгаалха асуудалнуудаар лекци хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна.

Иимэ хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэжэ, һүүлэй үедэ худал хуурмаг, гэмтэ ябадалнууд эли тодо үсөөржэ байна.

И. Кондратьев
милициин капитан.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ЛАГЕРИИН ТУГ ДАЛБАША

Зэдэ голой эрьедэ, үдхэн шугы бургааһан соо Закаменай аймагай пионернүүдэй лагерь оршодог. «Орожо хайрлыт» гэһэн үүдээр саашалхада, уншалгын хэдэн гэр, столово, нээмэл веранда гэхэ мэтэ барилганууд харагдаха. Буусын тэг дундахи үндэр баханада улаан туг үглөөнэй 7 час 30 минутаһаа үдэшын 10 час болотор һэбшээ һалхинда далбалзажа байха.

Июлиин хахад багай хуратайшаг нэгэ үдэр һэн. Улаан галстугаа зүүнхэй, соргой хүхюутэй үхибүүд жагсаалай талмай дээрэ зэргэлэн зогсонхой. Лагериин хоёрдохи сезониие нээлгын баяр ёһолол болложо байба. Барабан, горньн хонгёо абяан доро отрядуудай соведүүдэй түрүүлэгшэнэр хойно хойноһоо ерэжэ, рапорт үгэнэ.

Нэгэдэхи отрядта 33 пионер тоологдоно. Барандаа тэдэнэр жагсаалда ерэнхэй. Отряд лагериие нээлгын ёһололдо бэлэн. Рапорт үгтэбэ,— гээд отрядай соведэй түрүүлэгшэ Витя Аргунов тоб байса хэлэнэ.

— Рапорт абтаа,— гэжэ дружинын соведэй түрүүлэгшэ Галя Любишина харюусана.

Рапортнуудай саашаа дамжуулагдаһанай удаа лагериин начальник Аркадий Иванович Варанкин нигэжэ захирна:

— Лагериин сезониие нээгдэһэн дээрэ тоолохо, туг үргэгты!

Энэ дохёогоор лагериин туг өөдөө һолжорһоор баханын оройдо хүрэжэ, намилзан хиидэнэ.

Дружина, отрядуудта тугуудые барюулһанай һүүлээр КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Б. Т. Аюров амаршалгын үгэ хэлээ:

— Хүндэтэ үхибүүд! Лагериинтнай нэгэдэһэнтэй дашарамдуулан таанадые амаршалаад, һайнаар амаржа, махабадаа бэхижүүлжэ бусахыетнай үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб.

Һүүлээрнь эрхим дуушад, хатаршад бэлиг шадабаряа харуулба, шүлэгүүдые уншаба, акробатическа номернуудые гүйсэдхэбэ. Мүн элдэб наадан боложо, үхибүүд соргой хүхюунээр сэнгэһэн байна. Эндэ нэгэдэхи отрядай пионернүүд шалгарба.

Закаменай аймагай колхознигуудай, Зэдын вольфраммолибденэй комбинадай хүдэлмэришэдэй үхибүүд хоёр дахин таһаржа, жэлһээ жэлдэ эндэ амардаг. Ехэнхидээ эхин һургуулинуудай, 6-7-дохи классуудай 251 үхибүүд мүнөө амаржа байна. Эдэнэр 7 отряд болгогдонхой.

Үхибүүд үглөөгүүр бодоһоор физзарядка хэжэ, нюур, гараа угаажа һэргээд, эдеэлһэнэй һүүлээр тусхай гуримай ёһоор амарна, сэнгэнэ, наадана. Эдэнэй амаралтые 18 хүмүүжүүлэгшэд, вожатанар хүтэлдэг. Арбадахи класс дүүргээд, Закаменск городой пионернүүдэй байшанда хүдэлжэ байһан Рая Попова ахалагша вожатаар ажаллана.

Үхибүүдэй амаралтые һайнаар, һониноор үнгэргэхэ зорилгоор эндэ элдэб наадануудэмхидхэгдэнэ. Спортын мүрысөөнүүдтэ үхибүүд олоороо хабаадалсажа, солбон хурданаа харуулна. Лагериин спартакиада һаяхан үнгэргэгдөө. Энээнһээ гадна элдэб экскурси олон хүнэй хабаадалгатай наадан, граждан, Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагшадтай уулзалга, отрядуудай, дружинын түүдэгүүд гэхэ мэтэ эмхидхэгдэнэ. Кино, концерт ходо харуулагдажа байдаг. Концертдээ үхибүүд өөһэдөө хабаадалсана.

Өөһэдөө өөһэдыгөө хангаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Таһалгаяа ариг сэбэр байлгахын хойноһоо үхибүүд оролдоно, столоводо, кухнидэ дежурилжэ, эдеэ буйлуулжа, аяга табаг угаажа һурана. Эмхи гуримтайгаар байһанайнгаа түлөө 3-дахи отрядай пионернүүд магтаалда хүртэнхэй..

Закаменай үхибүүд нигэжэ һайнаар амараад, шэнэ жэлэйнгээ һуралсал мүн лэ эрхим һайнаар захалха юм.

А. Данилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Басагад унтаряа хуряажа байна. 2. Хүхюун хөөрэлдөөн.

СУУЛГЫН СОВХОЗОЙ НЭГЭДЭХИ ФЕРМЭДЭ

ҺАЙНААР НААДАБА

Зандинай отделениин клубта үнихэнэйшье иимэ олон хүн сугларааг үй ха. Театр ерээ гэхэдэ үбгэд, хүгшэд олоордо сугларааг. Бурядай драмын театрай артистнар «Нэгэ амисхалаар» гэһэн зүжэг энэ үдэшэ манай клубай сценэ дээрэ табиба. Һонирхолтойшье байгаа. Артистнууд Д. Чимитова, С. Халтагарова, Ж. Иванов, В. Самандуев гэгшэд илангаяа һайнаар, хүн зоной дура сэдьхэл татамаар наадаа.

Зүжэгэй һүүлдэ тус театрай коллективые һайн амжалта туйлаһантайнь дашарамдуулан амаршалжа, саашадаа ходо ерэжэ, һонин зүжэг наада харуулжа байхыень хүсэгдэбэ.

ЭГЭЭЛ ХАЛУУН ҮАНА

Таряа хуряалгын эхилгэр нинтынгээ малда элбэгээр үбһэ тэжээл, силос бэлдэхэ, энэ хүдэлмэрине һаяар бүрин дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн совхозой нэгэдэхи фермын хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөндэ комсомол К. Василюгай хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай звено эрхимлэжэ ябана. Тус звеногой гэшүүд комсомолшууд Е. Кравцов, И. Перов, И. Борисов гэгшэд ажал дээрээ шалгаржа, һайн жэшээ харуулна.

Гар хажууршад Д. Дашидондоков, Д. Зандраева, Р. Цыбиков түрүүтэй улаан наранаар адли ажалдаа гаража, үглөөнэй шүүдэр хататар нилээхэн хабтайлгажархиһан байдаг. Тэдэнэр үдэртөө хоёр даабари дүүргэнэ.

Мүн энэ тэрэ буртаг үбһэ, халаахайгаар силос даража эхилбэ.

ДЕКАБРЬДА АБАХААР

Совхозой дирекциин, парткомой хүндэлэлэй самбарта Бадмацырен Банзарова, Дамба Цыбикжапов гэгшэдые ходо харахат. Эдэмнай совхоз дээрээ суурхадаг Зандинай эрхим хонишод гээшэ. Хоёр жэл соо 100 эхэ хонин бүриһөө 250 хурьга абаха уялгатай юм. Энэ жэлэй декабрьда түл абахаар июльдэ 300 хони искусственна аргаар үрэжүүлэгдэбэ.

Томо хурьгадаа эхэһээнь эртэ һалгаажархиһан хадань хонидойнь хүшэ һайн. Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

Д. Батомункуев.

Мухаршэбэр.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ эрхимээр бэлдэе!

Һургуулинуудай мүрысөөн

Һуралсал-хүмүүжүүлгэ һайжаруулха, һургуулинуудай материально-техническэ базые бэхижүүлхэ асуудалаар Бурядай республика, Читын областиин гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй эмхидхэгдэһэнһээ хойшо энэ хүдэлмэриин ябаса зарим тэды һайжараа.

Һүүлэй 2 жэлэй туршада республикадамнай 37 һургуулиин гэр, 4580 һууритай классууд, 1775 һууритай үхибүүдэй 34 сад, һуралсалай 42 мастерской, 138 кабинет болон 42 гэр ажалай кабинедүүд гэхэ мэтэ баригдаһан байна. Энэ талаар Мухаршэбэрэй, Баргажанай, Яруунын, Бичурын, Заиграйн аймагуудта дэлгэрһэн барилгын үүсхэлые дурдамаар.

Мүн һурагшадые ажалда дүршэлтэйгөөр хүмүүжүүлхэ хэрэг һайжараа. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ республикада һурагшадай 225 үйлэдбэриин бригада, 145 звено хүдэлжэ, ахалагша классуудай 9378 һурагшад элдэб хүдэлмэридэ хабаадуулагдаа. Тиигэжэ һурагшад колхозуудта 250 мянганһаа дээшэ шубуу тэжээжэ, 490 мянган ажалта үдэр олоһон байна.

Һургуулинуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэлгээр республикамнай горьтой ехэ уялга абаһан юм. 1960 оной сентябриин 1 хүрэтэр бүгэдэниитын һуралсал тухай Хуулиие сүм дүүргэхэ, 2280 һууритай һургуулиин 5 гэр, интернат-һургуулиин 7 хамтын байра, үхибүүдэй 4 сад, 1 гэр гүрэнэй зөөреэр барижа ашаглаха байнабди. Гадна 6 мянган һууритай һургуулиин 30 гэр, 10 хамтын байра, һуралсалай 30 мастерской, үхибүүдэй 40 сад, физкультурын 12 зал **һурагшад, түрэлхид болон шефтээ абаһан-организациинуудай үүсхэлээр** баригдаха байна.

Дээрэ дурсагдаһан уялганууда бэелүүлгэдэ багшанар олоороо хабаадана.

Мүн республикын город, аймагуудай, һургуулинуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн муу бэшээр ябуулагдана. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай олонхи һургуулинуудта мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Ново-Селенгинскиин, Селендумын, Загастайн дунда һургуулинуудта материальна база байгуулха хэрэгтэ колхоз, совхоз, предприяти, эмхи зургаан болон олониитэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэй ашаар эдэ һургуулинуудта һуралсал-үйлэдбэриин мастерской, спортын зал болон һуралсалай кабинедүүд түхеэрэгдэнхэй. Һуралсалые нэгэ халаанай болгохо асуудал шангаар табигдана. Селендумын дунда һургуулиин ахалагша классай һурагшад 1959 ондо олониитын туһаламжаар 320 һууритай һургуулиин байшан барижа, ашаглалгада үгөө һэн. Тэдэнэй жэшээгээр Ново-Селенгинскиин дунда һургуулиин һурагшад мүнөө жэлдэ 320 һууритай һургуулиин байшан бариха уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа эхилэнхэй.

Гэбэшье Читын областиин, Бурядай АССР-эй арадай гэгээрэлэй түлөөлэгшэдэй хоорондоо ябалсажа, мүрысөөнэй дүүргэлтые шалгажа үзэхэдэ, һургуулинуудые 1960—61 оной һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгэдэ бии байһан олон дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Арадай гэгээрэлэй **хүдэлмэрилэгшэдэй дунда** мүрысөөн республикада үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Зэдын, Түнхэнэй, Закаменай аймагуудай болон Улан-Удэ городой зарим һургуулинуудай багшанар, үхибүүдэй садууд мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаагүй байһаар. Олон колхоз, совхоз, промышленна предприяти, комсомолой, профсоюзай организациинууд болон түрэлхид мүн лэ мүрысөөндэ оролсоногүй.

Гэгээрэлэй министерствын, Гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитедэй союзай зүгһөө мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ хүдэлмэри һуралаар ябуулагдана.

Социалистическэ уялга абахадаа нютагай эрхэ байдал, арга боломжоёо хараада абадаггүй ушарнууд үзэгдэнэ. Олон аймаг, городуудай арадай гэгээрэлэй эмхи зургаануу; һургуулинуудые шефтээ абаһан организациинуудай уялгаяа дүүргэлгдээ хайша хэрэгээр хандаһан ушарнууд бии. Тиимэһээ һургуулиин байшан барилга, бүгэдэниитын һуралсал тухай Хуули дүүргэгдэнэгүй.

Бүгэдэниитын долоон жэлэй һуралсал бэелүүлхэ хэрэгые республика соо нэгэшье аймаг, город дүүргэжэ шаданагүй. Үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ 1066 һурагшад һураагүй байгаа. Һуралсалай түрүүшын хахад жэлэй турша соо ямаршье шалтаганнгүйгөөр 117 үхибүүд һурахаяа болишоһон байгаа. Илангаяа Баргажанай, Кяхтын, Хоринн, Тарбагатайн, Сэлэнгын аймагуудай һургуулинуудһаа олон һурагшад саашаа һураагүй. Ямар ушар шалтагаанһаа бүгэдэниитын **һуралсалай** Хуули дүүргэгдэнэгүйб гэхэдэ, нэн түрүүн һургуули, хамтын байрануудай барилгые удааруулһанһаа, бүгэдэниитын һуралсалда һомологдоһон мүнгэн зөөриие үрэгүйгөөр ашаглаһанһаа, **һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар ябуулһанһаа** болоо гэжэ сэхэ тэмдэглэмээр.

Һургуулинуудые халаангүйгөөр хүдэлгэхэ хүдэлмэри **мүнөө** болотор дүүргэгдээгүй. Олонхи **һургуулинууд** хоёр; гурбан **халаантайгаар** хүдэлнэ. Республикын 602 **һургуулиин** 402-нь хоёр **халаанаар**, 4 **һургуули** 3 **халаанаар ажаллана**. Гэбэшье республика дотор **һургуулиин** байшангуудые бариха **түсэб** муугаар дүүргэгдэнэ.

Барилгын хүдэлмэри түргэдхэхэ талаар Зэдын **комбинадай** барилгын управлени, **совнархозой № 1, 2** трестнүүд, **Улан-Удын, Тимлюгэй,** Баргажанай Адагай, **Шулуутайн** СМУ-нүүд ёһотой юумэ хэнэгүй. Һургуулиин 16 гэр барилгада һомологдоһон 8 миллион түхэригэй миил 3,479 миллониинь май һарын 25-най мэдээгээр ашаглагдаһан байха юм. Гадна **олониитын хүсөөр**, шефскэ туһаламжаар **бодхоогдохо** барилганууд мүн лэ удаанаар **ябуулагдана**. Жэшээнь, Прибайкалиин аймгүйсэдкомой шиидхэбэриин ёһоор, һургуулиин 9 байшан баригдаха түсэбтэй аад, 6-ниинь эхилэгдээгүй байһаар. Кабанскын аймагта гурбан **һургуулиин** байшан **баригдаха** аад, оройдоол нэгэ **һургуулиин** һуури табигдажа байна.

Һургуули бүхэндэ политехническэ, үйлэдбэриин һуралсал һайнаар ябуулхын тула материально-техническэ база байгуулха шухала. Олон **һургуулинуудта** **һуралсалай** мастерскойнуудай талмай бага, тэдэнь **үйлэдбэриин** хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангагдаагүй, аюулгүйе сахиха гурим баримталагданагүй. Олонхи долоон жэлэй, дунда **һургуулинууд** **һуралсалай** таарамжатай кабинедүүдгүй. Бии байгаа түхеэрэлгэнүүдынь программынгаа материалые дүүрэн, шанар **һайнтайгаар** дүүргэхэ хэрэгтэ тааралданагүй. Бичурын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Закаменай аймагай зарим **һургуулинуудта** **һуралсал-үйлэдбэриин** хэрэгсэл, **һургуулиин** мебель муугаар хадагална. Худөөгэй олонхи **һургуулинуудта** классай самбар, стол, парта гэхэ мэтэ хуушаржа, хэрэглэхын аргагүй боложо байнхай.

Зарим **һургуулинуудта** ариг сэбэр, үдэрэй гурим сахигданагүй. **Һуралсал-хүмүүжүүлгын** хүдэлмэри эмхи **гуримгүйгөөр** ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, Бичурын Бага-Куналейн дунда **һургуулида** (директорынь Мясников), Мухаршэбэрэй Шэнэ-Заганай долоон жэлэй **һургуулида** (директорынь Тунуханов) иимэ байдал үзэгдэнэ.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые **һуралсалай** шэнэ жэлэй эхилтэр усадхахын тулада **һургуулинуудай** хүдэлмэрилэгшэд оролдохо зэргэтэй.

Республикын олониитэ, багшанар баран хүсэ шадалаа нэгэдүүлээд байбал, Читын областьтой мүрысөө**хдөө даажа** абаһан уялгаяа сүм дүүргэжэ, **һуралсалай** шэнэ жэлдэ **һайн** бэлэдхэлтэйгээр орохомнай лабтай.

М. Мангадаев,
Бурядай АССР-эй Гэгээрэлэй министерствын инспектор.

Элдэб һонин

Шахтёрнуудай городто

ШЭНЭ ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛ БАДАРНА

КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдтэй Галуута-Нуурай горнягууд гүнзэгыгөөр танилсажа захалаа. Тиихэ зуураа тэдэнэр ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ; шулуун нүүрһэ малтаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шэнэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна.

Үнгэрһэн июль һарада шахтёрнууд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Тэрэнэй ашаар һарынгаа түсэб гурбан үдэрөөр уридшалан гүйсэдхэбэ. Мүнөө тэдэнэр августын 28 болотор һарынгаа даалгабари дүүргээд, түсэбһөө гадуур 5 эшелон шулуун нүүрһэ Эхэ орондоо үгэхэ зорилготой.

ГЭР ОЛООР БАРИГДАНА

Город дотор барилгын хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэнэ. Һаяхан Почтовая үйлсэдэхи хоёр дабхар гэрэй барилга дүүрэжэ, ашаглалгада үгтөө. Экскаваторай машинист Аверин, горно-мастер Шептицкий, модошо дархан Бадмаев болон бусадай бүлынхид шэнэ гэртэ орожо түбхинөө.

Һарын туршада хамта нэгэ мянган дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглалгада үгтөө.

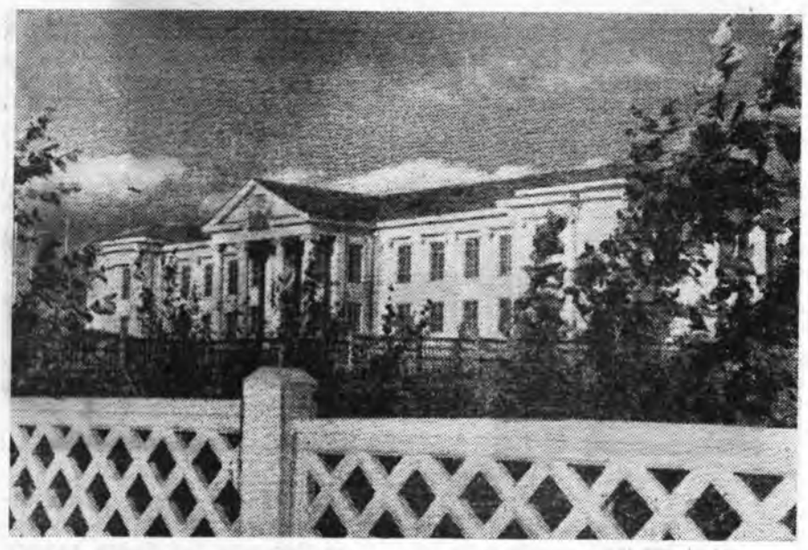

ЭДИР ТЕХНИГҮҮД

Эдэ үдэрнүүдтэ горнягуудай үхибүүдтэехэ бэлэг үгтэбэ. Эдир технигүүдэй станциин барилга дүүрэжэ, ашаглалгада ороо. Эндэ хэдэн кружогууд эмхидхэгдээд, хүдэлжэ эхилбэ. Үхибүүдэй олонхидынь фото, авиамоделистнүүдэй кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадана.

УРАН ҺАЙХАНАЙ БҮЛГЭМ

Горнягуудай Культурын ордоной дэргэдэхи уран һайханай бүлгэм городой ажалшадта элдэб һонирхолтой хатар наада харуулжа, олониитын һайшаалда хүртэнэ.

Энэ бүлгэмдэ зуу холо гаран хүн хабаадана. Тиихэдэ зариманиинь бүхы бүлөөрөө хабаададаг болоо. Жэшээлхэдэ, Прокопий, Надежда Родионовтон байгша оной май һараһаа хатарай, дуунай кружогуудта ябадаг.

Мүнөө уран һайханай бүлгэмэйхид шахтёрнуудай үдэртэ зорюулжа, ехэ концерт бэлдэжэ байна.

Ф. Моренец.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Культурын ордон. Авторай фото.

Сэмбэ нэхэгшэд шалгарба

Бурядай арадай ажахын совет промышленна предприятинуудайнгаа 1960 оной хоёрдохи кварталай хүдэлмэриин дүн гаргаба. Дүнгэй ёһоор, үнгэрэгшэ кварталда Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив (директорынь нүхэр Альцман, парторганизациин секретарь нүхэр Семенькова) мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, совнархозой болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Тэрэшэлэн загаһанай Дубининска заводой, 1-дэхи АТК-гэй коллективүүд хоёрдохи кварталда амжалтатайгаар ажаллаа.

Республикын Министрнүүдэй Советдэ мэдэлтэй нютагай промышленностиин предприятинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ хоёрдохи кварталда шалгарһан Улан-Удын оёдолой фабрикынхид Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Советдэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэбэ.

«Бурстрой» трестын барилгын хоёрдохи управлениин коллектив хоёрдохи һуури эзэлээ.

П. Скрипкин.

Мэргэн буудагшад Москва мордобо

Байгша оной май һарын һүүл багаар манай республикын ДОСААФ-эй комитедэй мэргэн буудагшад Хабаровск город ошожо, Алас Дурна зүгэй зонодо түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаад, эрхимлэжэ гараа һэн. Тиигэжэ Москва городто үнгэргэдэхэ Бүхэсоюзна мүрысөөндэ хабаадаха эрхэтэй болоо бэлэй.

Уржадэр республикымнай мэргэн буудагшадай суглуулагдамал команда энэ мүрысөөндэ хабаадахаяа Москва мордобо.

Г. Рютин.

Фотоаппарадтайгаар Кяхта городоор

ШЭНЭ, ХУУШАН ТҮҮХЭЛЭЭ

АКАДЕМИГЭЙ ТҮРЭҺЭН ГЭР

Хуушанай городой урда захада, Совет-монголой хилэ шадар хоёр дабхар мантан томо сагаан байшан холоһоо илгаржа харагдадаг (**нэгэдэхи зураг**). Энэ урданай мэдээжэ наймаашан Лушниковой гэр байгаа. Эндэ 1855 ондо советскэ агробиологиин үндэһэ һуури табигша академик Дмитрий Николаевич Прянишников түрэһэн юм. Академигэй эсэгэ наймаашан Лушниковто бухгалтераар хүдэлжэ байхадаа нэгэдэхи дабхартань байдаг байгаа.

Монгол, Хитад, Түбэд оронуудые шэнжэлхынгээ урда тээ мэдэжэ аяншад Обручев, Козлов, Потанин, Пржевальский гэгшэд Кяхта городто байхадаа наймаашан Лушниковто ородог байһан юм. Тэдэнэр энэ гэрһээ холын замда мордодог байһан юм ха.

Мүн аха дүүнэр декабристнууд Бестужевтан Кяхта ерэхэдээ, Лушниковой бүлэдэ байрладаг байгаа гэхэ.

Академик Д. Н. Прянишниковай дурасхаалда городой нэгэ үйлсэ тэрэнэй нэрээр нэрлэгдэнхэй.

АЯНША А. В. ПОТАНИНАГАЙ ДУРАСХААЛДА

Мэдээжэ аяншан Потанин Хитад, Монгол, Түб Азиэ шэнжэлхэ хэрэгтэ ехэхэн хубитаяа оруулһан байна. Тэрэнэй һамган Александра Викторовна Потанина аянда сугтаа ябалсажа, нүхэртөө ехэ туһаламжа хүргэдэг байһан юм.

Эхэ орондоо бусаха замдаа 1893 ондо Хитадта Александра Викторовна хүндөөр үбшэлжэ, наһа барашаһан байгаа. Нүхэрынь, мүн сугтаа ябаһан аяншад эрэлхэг зоригтой бэеые Кяхта город асаржа хадагалһан байна.

Гурбан жэлэй саана городой ажалшад ород аяншаэхэнэр А. В. Потанинагай дурасхаалда памятник табиһан байна. (**Хоёрдохи зураг**). Энэ памятник Александра Викторовнагай хүдөөлүүлэгдэһэн газарта табигданхай.

ПЛАНЕТАРИ БАРИГДАЖА БАЙНА

Хизаар ороноо шэнжэлхэ академик Обручевой нэрэмжэтэ музейн дэргэдэ планетари баригдажа захалба. (**Гурбадахи зураг**).

Планетари дотор огторгой: одо мүншэд, һара, наранай ябадал харуулагдаха юм. Мүн хэмэл одоной ябадал үргэнөөр харуулагдаха.

—Мүнөө планетари доторхи ажал дүүргэгдэжэ байна. Хэдыхэн үдэрэй үнгэрһэнэй һүүлдэ городой ажалшад гэртээ һуугаад, тэнгэриин һонинтой танилсаха аргатай болохо,—гэжэ музейн директор Р. Ф. Тугутов хөөрэнэ.

Д. Болхоев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ГДР-эй правительствын бэшэг

БЕРЛИН, августын 1. (ТАСС). Потсдамска хэлсээнэй баталагдаһаар 15 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Гитлертэ эсэргүү нэгэдэлдэ оролсоһон бүхы гүрэнүүдтэ Германиин Демократическа Республикын правительство бэшэг эльгээгээ. Германидахи эб найрамдалай хүсэнүүдые үрэ ехэтэйгээр дэмжэхэ, Баруун Германиин эзэрхэг түримхэй милитаризмда эрид шууд эсэргүүсэхэ шухала байһан тухай энэ бэшэг соонь онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Мүнөөдэр Берлиндэ болоһон пресс-конференци дээрэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ тараажа үгтэһэн тус бэшэг соонь иигэжэ заагдана. Потсдамска хэлсээн немец арадай хуби заяанда угаа ехэ удхашанартай, хэрбээ Потсдамска хэлсээнэй гол ёһонуудай бүхы Германи дотор бэелүүлэгдээд байгаа һаань, Германиин асуудал гарахагүй, Германи нэгэдэмэл, демократическа, амгалан ёһоной гүрэн болоһон байха һэн.

Фашизмда эсэргүү арадай демократическа хүсэнүүд Потсдамска хэлсээнэй гол ёһонуудые Германиин зүүн талын хубида бэелүүлжэ байдаг.

Амгалан ёһоной,' демократическа гүрэн бологшо Германиин Демократическа Республика бүхы немец нацын аша туһые харадаг байна. Баруун гурбан гүрэнэй, тэрэшэлэн бусад гүрэнүүдэй Германиин амгалан ёһоной гүрэн бологшо ГДР-тэй таарамжатай харилсаа байгуулдагүй, харин үһөөгөө абахын тулада зэбсэгжэжэ, уласхоорондын оршон байдалые шахардуу болгожо. Германида, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалда гай түбэг татажа байһан тиимэл Германиин гүрэнтэй холбоотой байһаниинь эб найрамдалай аша туһада хажар харша байна.

Потсдамска хэлсээнэй гол эрилтэнүүдые Баруун Германи ороидоошье сахинагүй гэжэ бэшэг соо заагданхай.

Дэлхэйн нэгэдэхи, хоёрдохи дай һүжэрөөһэнэй түлөө харюусалгатай хүнүүд ФРГ-дэ засагаа барижа байна. Баруун Германидахи политическэ байдалай демократическа ёһоор хүгжөөхэ ябадал таһалдуулагдана. Баруун Германиин гүрэнэй аппарадта нацизмда шүтэн һүгэдэгшэд оронхой байха юм. Тиихэдэ эб найрамдалай, бусад арадуудтай үгээ ойлголсохын түлөө тэмсэдэг хүсэнүүд тон шанга хашалта хэһээлтэдэ ородог байна.

Мүнөө үедэ Баруун Германида ракетнэ базануу олоор байгуулагдана, атомаар зэбсэгжэлгэ үргэлжэлүүлэгдэнэ, ракетэнүүд бүтээгдэдэг болоо. Ядерна зэбсэг үйлэдбэрилхэ хэмжээнүүд абтана гэжэ бэшэг соо хэлэгдэнхэй.

Баруун Германиин үһөөгөө абаха хүсэлтэй армиие Гитлерэй генеральна штабай офицернүүд командална. Европын арадуудта эсэргүүгээр Гитлерэй хэһэн добтолгодо боннско армиин бүхы генералнууд болон адмиралнууд хабаадалсаһан байха юм. Баруун Германиин армиин 200 гаран офицер, тэрэ тоодо 18 генерал НАТО-до дээгүүр тушаалнуудые эзэлжэ байдаг.

Баруун гүрэнүүд, илангаяа Америкын Холбоото Штадууд Потсдамска хэлсээе бүдүүлигээр эбдэхэ зуураа, Германиин миллитаризмые һэргээхэ хэрэгые эдэбхитэйгээр дэмжэжэ, өөһэдтөө хүндэ хүшэр харюусалга даажа абана гэжэ ГДР-эй правительство заана. Потсдамска хэлсээе ороидоошье сахидаггүй байһан дээрэһээ Баруун Германида, мүн Баруун Берлиндэ өөһэдынгөө сэрэгүүдые байлгаха эрхэеэ тэдэнэр өөһэдһөө хаһаһан байна.

Баруун Германи дотор үһөөгөө абаха, бусад оронуудай газарые эзэлхэ эрилтэ табиха зорилготойгоор хэгдэдэг номолые Германиин Демократическа Республикын правительство өөрынгөө бэшэг соо эрид шууд буруушааһан байна. Баруун Германиие атомаар, ракетэнүүдээр хангалгые дары болюулха гэһэн эрилтэ ГДР-эй правительство хэнэ. ФРГ-гэй гүрэнэй аппарадһаа, правительствоһаа, тэрэшэлэн Баруун Германиин армиһаа, юстициин, полициин болон гэгээрэлэй органуудһаа нацистска болон бусад сэрэгэй гэмтэдые зайсуулха тухай ГДР-эй правительство эрилтэ хэнэ.

Германиин хоёр гүрэнтэй эбэй договор баталагдаа һаа, эдэ гүрэнүүдые бэе бэедэнь ойртуулха, демократическа ёһоор ороноо нэгэдүүлхэ зорилгоор тэдэнэй үгээ ойлголсохо ябадалда эхи табижа үгэхэ һэн гэжэ бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Хитадай Арадай-сүлөөрэлгын армиин 33 жэлэй ой

ПЕКИН, августын 1. (ТАСС). Өөрынгөө Арадай-сүлөөрэлгын армиин байгуулагдаһаар 33 жэлэй ойе хитад арад мүнөөдэр тэмдэглэбэ. Энэ ушарта зорюулагдаһан статьянуудые, шүлэгүүдые, рассказуудые, тэрэшэлэн фотозурагуудые республикын хэблэл толилно.

Хитад арадай сүлөөрэлгын тэмсэлэй түүхэдэхи энэ гайхамшагта үдэрөөр дашарамдуулан, арадай-революционно центральна музей Пекиндэ нээгдээ. Музейдэ табигдаһан 20 мянга гаран экспонадууд Хитадые сүлөөлхын түлөө хитад арадай, тэрэнэй армиин хэһэн баатарлиг революционно тэмсэлэй түүхые, Арадай-сүлөөрэлгын армиин урган бэхижэжэ байһые харуулна.

Дагомей Африкын шэнэ гүрэн болоно

ПАРИЖ, августын 1. (ТАСС). Дагомейскэ Республикын бэеэ даанхай байдалтай болоһоной баяр ёһолол мүнөөдэр 00 часта эндэ болоо. Гадаадын мэдээсэлэй агентствонүүдэй дамжуулһанай ёһоор, хуулита документнүүдтэ Францин правительствын тусхай түлөөлэгшэ Луи Жакино, Дагомейн премьер-министр Юбер Мага гэгшэд июлиин 30-да гар табиһан байгаа.

***

Дагомей Гвинейскэ тохойн эрье дээрэ оршодог юм. Энэ орон баруун таладаа Тоготой, зүүн таладаа—Нигеритэй, хойто таладаа—Дээдэ Вольта болон Нигеритэй хилэтэй юм. Дагомейн газар 118 мянган дүрбэлжэн километр болодог, 1.600 мянга гаран хүн зонтой.

Францин империалистнууд Дагомейе үнгэрһэн зуун жэлэй 90-ээд онуудта эзэлһэн байгаа. Тиимэһээ мүнөө шэнэ гүрэн бологшо Дагомейн экономиконь угаа ехэ гээгдэлтэй юм. Дагомейн хүн зон гол түлэб газар таряалан, мал ажал эрхилдэг, загаһа баридаг байха юм. Дагомейнхид кукуруза, шара будаа, маниок, банан гэхэ мэтые таридаг байна. Европынхидта хабаатай техническэ ургамалнуудай плантацинууд бии. Промышленностинь колони оронуудайхидал адли гээгдэнги байха юм. Олзоборилгын олонхи предприятинууд хүдөө ажахын түүхэй эд болбосоруулдаг. Ашагта малтамалнуудые абаха хараа түсэб һайнаар табигдаагүй байха юм.

Дагомейн Республика Францин нэгэдэлэй составта саашадаашье үлэхэ байна.

Кипртэ һунгалта болобо

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Никозиһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Кипртэ түлөөлэгшэдэй палатын һунгалта үсэгэлдэр болоо. Эсэгэ ороной фронтын түлөөлэгшэд Кипрын грегүүдэй ажаһуудаг һунгуулиин округуудта илалта туйлаһан байна. Эсэгэ ороной фронтын тала баригшадые республикын президент архиепископ Макариос дэмжээ. Конституциин ёһоор Кипрын грегүүдэй эзэлхэ 35 һуурие тэдэнэр абаһан байна. Үлдэгшэ 15 һуурие национальна каолициин кандидадууд эзэлһэн байна. Түлөөлэгшэдэй палатада һунгалтын болоходо, һунгагшад эдэбхи багатай байгаа. Тэдэнэй ороидоол 64 процентнь дуугаа үгэлгэдэ хабаадаһан байна гээд корреспондент тэмдэглэнэ.

Алжиртахи дайн байлдаан

КАИР, августын 1. (ТАСС). Июлиин 20-һоо 26 болотор Алжирта болоһон дайн байлдаан тухай Алжирай Национально сүлөөрэлгын армиин Верховно командованиин мэдээсэл толилогдоо. Тэрээн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ. Национально-сүлөөрэлгын арми дайсанай 26 сэрэгэй постнуудта добтолго хээ. Алжирай хэдэн городууд болон тосхонуудта Алжирай партизанууд добтолһон байна. Байлдаанай үедэ Францин 264 хүн алуулаа, 229 хүн шархатаа. 42 автомашина усадхагдаа. Хэдэн самолёдууд, тэрэшэлэн 16 вертолёт буудуулан унагаагдаһан байна. Хоёр поезд хүмэрюулэгдээ.

Советскэ Со[...] ханинарай [...]

ПРАГА, июлиин 31. Прагада «Чехословаки[...] гэһэн ойн баярай выс[...] Советскэ Союзай хан[...] үсэгэлдэр эмхидхэгдээ.

Ороной бүхы нютаг[...] хословакиин эрхэтэд эн[...] дэ ерээ.

Советскэ Союзда [...] аппаратураар хангагда[...] театр соонь советскэ хэ[...] нүүд харуулагдаа.

Н. С. Хрущевой США[...] цида, Австрида аяншал[...] ментальна фильмнууды[...] хүн зон танилсаһан бай[...] тухай баллада» гэжэ сов[...] мые харагшад ехээр һо[...]

Чехословацко-советскэ [...] рисаанай үдэр һайнаар [...]

Улан-Баторай замшадай амжал[...]

УЛАН-БАТОР, августын [...] МОНЦАМЭ агентствын [...] һанай ёһоор, социалистич[...] сөөндэ оролсоходоо, аба[...] нуудаа дүүргэлгээр Ул[...] түмэр замшад ехэ амжал[...] 1960 оной нэгэдэхи хахад[...] ашаа шэрэхэ түсэбөө 121[...] хүн зониие шэрэхэ түс[...] процент дүүргээ. Хүнд[...] поезднуудые шэрэхэ яб[...] нөөр дэлгэрэнхэй.

Түмэр замшадай ажал[...] 33,9 процентээр дээшэл[...] шэрэлгын сэн 21,4 проце[...] дарһан байна.

Гурбан гүрэ[...] Женевэдэхи зүб[...]

ЖЕНЕВА, августын 1. [...] Ядерна зэбсэг туршалга[...] тухай асуудалаар гурба[...] зүблөөнэй эзэлжээтэ засед[...] дэр эндэ болоо. Зүблөөнэй [...] урда тээнь табигдаһан [...] нүүдые зүбшэн хэлсэлгэ [...] лүүлэгдээ.

Канадада хэһэн хэл[...] тухайгаа Лумумбын мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 31. [...] Юнайтед Пресс агентствы[...] пондент Оттаваһаа иигэжэ[...] нэ. Канадада мэргэжэлт[...] гаяа хүдөө ажахын, авиа[...] лаар мэргэжэлтэд, врачу[...] цинскэ хүдэлмэрилэгшэд, [...] лон мэдээсэлэй албанай х[...] лэгшэд уригдажа бай[...] Конгын Республикын пр[...] нистр Патрис Лумумба [...] кертэй уулзаһанайнгаа һуу[...] респондентнүүдтэ мэдээсэ[...] гын правительство Канада[...] бүхы талаар харилсаа [...] байха юм.

Финскэ морягууд Лен[...] аяншалһандаа һа[...] ехээр ханаба

ХЕЛЬСИНКИ, июли[...] (ТАСС). Ленинградта а[...] Финскэ сэрэгэй корабльну[...] ряд Хельсинкидэ бусажа е[...]

Аяншалгада хабаадалса[...] ляндиин Далайн-Сэрэгэй [...] дые командалагша контр[...] О. Койвистын хэлэһэн үгы[...] хэблэл толилһон байна. [...] гамнай «тон ехэ урагшата[...] холтой байгаа» гэжэ тэ[...] Финскэ морягуудай болон [...] дайхидай хоорондохи хари[...] хани халуун байгаа гэжэ О. [...] то тэмдэглээ.

Ленинградта ехэ аятай зо[...] гаа, аяншалха программам[...] наар, һонирхолтойгоор эмх[...] гэжэ финскэ морягуудай [...] тухай «Мааканса» гэжэ га[...] шэһэн байна.

Конгын армиин командалагша шэнэ[...] томилогдобо

ПАРИЖ, июлиин 31. [...] Леопольдвильһаа абтаһан м[...] ёһоор, Виктор Лундулада [...] майор гэһэн нэрэ зэргэ р[...] кын президент Касавубу гэг[...] гоһые, тэрээниие Конгын [...] командалагшаар томилһые [...] лэхын тулада республикын [...] лэй сэрэгэй лагерьта мүнөө[...] болоо. Баярай ёһололой [...] нинслэлэй сэрэгэй гарниз[...] рад болоо.

МЭДЭЭСЭЛ

Бурядай АССР-эй Верхов[...] дэй Президиум нүхэр Иван [...] дович Черняковые Бурядай [...] эй Министрнүүдэй Советдэй [...] лэгшын орлогшоор томилоо[...] публикын худалдаа наймаан[...] нистрын уялгаһаа тэрэниие [...] лөө.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32. зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни,—пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительств[...] 47—59, промышленности и транспорта, информации—35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров—40-49. отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01916. г. Улан-Удэ, Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 5[...]